

Examenul național de bacalaureat 2022

**Proba E. d)
Psihologie**

Varianta 1

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. TÊTEL

(30 punct)

Îrja a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét! Egyetlen helyes válaszlehetőség van!

1. A közelben lévő tűzijáték hangja és színe által kiváltott emocionális állapot egy példa:
 - a. az érzelmi tonalitásra
 - b. az erősségre
 - c. a minőségre
 - d. az időtartamra
2. Az észlelési kép magába foglalja a tárgy alapvető és kevésbé fontos tulajdonságait, ezért:
 - a. másodlagos képként tekinthető
 - b. tartalmilag gazdag kép
 - c. szétdarabolt kép
 - d. anticipatív kép
3. Annak lehetősége, hogy egy belsőégésű motor minden összetevőjének mentális képét megalkossuk, jelöli a képzet azon tulajdonságát, hogy egy:
 - a. elsődleges kép
 - b. elvont kép
 - c. ellenőrizhető
 - d. panoramikus kép
4. A motiváció meghatározható:
 - a. a belső ingerek összeségeként amelyek meghatározzák a viselkedést
 - b. a külső ingerek összeségeként amelyek meghatározzák viselkedést
 - c. az általunk követett összes szabály
 - d. mások felé tanúsított összes attitűd
5. Ilona arcán, az autóvezetési vizsga eredményének megtudása után, leolvasható volt a sikerhez társuló öröm, ez tükrözi az érzelmi folyamat azon tulajdonságát, amely a:
 - a. mobilitás
 - b. kifejeződés
 - c. tartósság
 - d. polaritás
6. Egy több éves tapasztalattal rendelkező katona azon képessége, hogy szét tud szedni egy fegyvert, anélkül, hogy erőfeszítés lenne számára, példája a figyelem
 - a. akaratlan formájának
 - b. akaratlagos formájának
 - c. expektatív formájának
 - d. postvoluntáris/akarat utáni
7. György, hogy megnyerje a maratón I helyezését, mindenkit el kellett kerülnön. A lelki folyamat, amely működésbe lépett, hogy az erőfeszítését fenntartsa az:
 - a. a képzelet
 - b. az érzelem
 - c. az emlékezet
 - d. az akarat

8. Az a folyamat, amely során a tárgyak, jelenségek konkrét tulajdonságairól egy elsődleges kép képződik, és amely tartalmazza ennek összes információit az:
- az érzékelés
 - az észlelés
 - a képzet
 - a motiváció
9. Az a motiváció struktúra, amely nagyon erős késztetéseként jelenik meg, és amelyek az önfentartási ösztön ellen működhetnek azok a:
- szükségletek
 - meggyőződések
 - ideálok/eszményképek
 - Interese érdekek
10. Az átélt állapot, amit mégél egy teniszező egy fontos meccs megnyerésekor, mely hirtelen, erős intenzitással, hangos megnyilvánulással jelenik meg egy példa a:
- a szenvedélyre
 - az emócióra
 - az érzés
 - az érzelmi diszpozíció

II. TÉTEL

(30 pont)

A.

A baloldali oszlopban a beszéd funkció vannak felsorolva, a jobboldali oszlopban pedig erre vonatkozó igaz kijelentések. Írják a vizsgalapra a baloldali oszlop betűinek és a jobboldali oszlop számainak helyes párosítását!

a. Meggyőző	1. Személyek közötti információ átvitelének biztosításából áll.
b. Párbeszéd	2. Egy másik személyben gondolatok és érzelmi állapotok kiváltásából áll.
c. Játék	3. Egyes tárgyak, jelenségek, kapcsolatok verbális formulák vagy mások jelekkel való helyettesítéséből áll.
d. Közlési	4. Egy csoportvita valamely tételének pro és kontra érveinek bemutatásából tevődik össze, mint egy elsődleges út, amely által ez tisztázható.
	5. Feltételezi a szókapcsolatok, ritmusok, kétértelmű szavak használatát egészen a művészi képekig.

12 pont

B.

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget!

A képzelet a gondolkodás részeként épül fel, mint egy szükségszerű eleme ennek, ugyanakkor a gondolkodás egy központi helyen nyilvánul meg a képzelet mezején, egymás eszközévé válva.

- Nevezzen meg két lelki folyamatot/jelenséget melyre utalást talál a szövegben! **4 pont**
- Írja le az 1. pontban megnevezett lelki folyamat/jelenség egyikének három jellemzőjét! **6 pont**
- Alkosson egy példát, amelyben szemlélteti a képzelet egyik eljárását! **4 pont**
- Érveljen, hozzávetőleg öt soros terjedelemben az algoritmikus műveletek hasznossága mellett! **4 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget!

” William Victor Terry volt Robbie férjének teljes neve, de nem lehet tudni, hogy miért, mindig a családnévén szólították. Terry mintha egy árnyék lett volna, tiszteletteljes légkör övezte a férfit, aki a hét minden napján kosztümöt és mellényt viselt, és akinek a hangját is alig lehetett hallani [...] Terry, valamikor utaskísérőként dolgozott, a Pullman vállalat Chicagóból induló és érkező egyik éjszakai járatán. Még ha nem is volt jól megfizetve, egy tiszteletre méltó foglalkozás volt, melyet csomagokat hordó egyenruhás, színesbőrű férfiak töltöttek be, ugyanakkor ételt szolgáltak fel és általában a vonaton minden szükséges feladatot elvégeztek még a lábbeliket is fényesítették. Évek múltával a nyugdíjazása után is, legalábbis abból, amit érzékeltem én, Terry a külsőségeknek élt – kifogástalan volt öltözképe, szolgálatkész, de tartózkodóan élt, anélkül, hogy tekintélyt parancsolna. Olyan volt, mintha lemondott volna önmaga egy részéről azért, hogy helyt tudjon állni a helyzetekben. Figyeltem, amikor a nyár melegebb napjain, csukott cipőben, matrózsapkában, keskeny karimájú kalapban, ingujját enyhén feltűrve fűvet nyírt. Havonta egyszer egy cigarettával és egy koktéllal kényeztette magát, de még akkor sem úgy pihent, mint ahogy azt a szüleink tették egy whisky vagy egy sör után, amelyet egy hónapban párszor megengedhettek maguknak. Egy részem azt szerette volna, hogy Terry valakinek megnyíljon, hogy titkaitól megszabaduljon. Elképzeltem, hogy a városokról, amelyeket meglátogatott és a jó módú emberekről, akiket, mint utaskísérő megismert, mindenféle érdekes történetet tud. De nem volt lehetőségünk, hogy egyet is meghallgassunk azokból. Nem lehet tudni, hogy miért, egyet sem mesélt el.”

(Michelle Obama, *Povestea mea*)

A fenti szövegből kiindulva, válaszoljon az alábbi követelményekre:

- A. Említse meg C. G. Jung elmélete alapján Terry temperamentumának típusát. Írjon a szöveg alapján két gondolatot/kijelentést, amely alátámasztja adott válaszát! **6 pont**
- B. Úgy gondolja, hogy Terry tékozló ember volt? A szövegrészt felhasználva nevezzen meg egy okot, amellyel az adott választ igazolja! **4 pont**
- C. A szöveg kiemeli, hogy Terry *egy tiszteletteljes ember* volt. Említsen meg két érvet, a szöveg alapján, amely ezt a tényt igazolja! **6 pont**
- D. Mutassa be, hozzávetőlegesen fél oldal terjedelemben, Terry jellemét G. W. Allport elmélete alapján, kiemelve jellemének egy kardinális és két fő vonását! **10 pont**
- E. Fogalmazzon meg egy érvet, amellyel cáfolja a következő állítást: *a személyiség kis mértékben megváltoztatható kevésbé lényeges események hatására!* **4 pont**